

HØST 2025

FURNES NYTT

FURNES[®]
FURNES JERNSTØPERI AS

INNHold

EPD som konkurransefortrinn	SIDE 4
Ny returordning gir nytt liv til brukt gategods	SIDE 6
Rapport: Utvärdering av Furnes-betäckningar	SIDE 8
PREMIUM-betäckningar i mindre kommuner	SIDE 11
Bildespesial: VA Tour Nord-Norge	SIDE 12
Samarbeid gir helhetlige løsninger	SIDE 14
Fra vikarjobb til videreutdanning på fagskolen	SIDE 18
Nasjonal læreplan i modellbyggerfaget	SIDE 21
Bildespesial: Såmmå å je er hen i væla	SIDE 24
HOFOR hylder kunsten	SIDE 26
PREMIUM gir bærekraftig drift i Riihimäki	SIDE 28
Blomsterurner med særpreg	SIDE 30
Som støpt for skjermen!	SIDE 32
Jubilanter i 2025	SIDE 35
Investeringer i teknologi	SIDE 36
Investeringer i mennesker	SIDE 39
Nyansatte i Furnes	SIDE 42
Fra verktøy til hverdag, en læringsreise i lean	SIDE 44
Bildespesial: Hverdagsglimt i FJAPP	SIDE 46

FURNES Nytt utgis av
 Furnes Jernstøperi AS
 Uthusvegen 8, 2335 Stange
 post@furnes-as.no
 www.furnes-as.no

Ansvarlig redaktør:
 Ole A. Holstad Vestby
 oav@furnes-as.no

*Forsiden: Sebastian Witek, modellsnekker, jobber med modellen til HOFOR sitt kunstkumlokk (les mer på side 26).
 Foto: Kenneth Jakobsen (produktutvikling).*

FURNES JERNSTØPERI AS

Furnes Jernstøperi AS ble grunnlagt i 1958 og ligger i Stange Kommune, ca. 1 time nord for Oslo. Støperiet har over 140 ansatte og er kommunens største private arbeidsgiver. Med lange støperitradisjoner fremstiller vi i dag støpejern-gods under varemerket FURNES®, og vår spesialitet er gategods produsert i seig-jern. Konsernet er en av Nordens største og mest moderne gategodsprodusenter, med ca. 50% eksport og jobber mot alle de nordiske markedene.

Furnes Jernstøperi AS, sammen med sine datterselskaper, er i dag en del av danske AVK Group. AVK Group omsetter for ca 15 mrd NOK og har +5500 dedikerte medarbeidere fordelt på over 100 selskaper over hele verden.

Furnes Jernstøperi sin visjon er Absolutt Kvalitet, og ligger som grunnlag på alle nivåer i våre virksomheter. Vi er drevet av nyskaping og innovasjon med en aktiv produktutviklingsavdeling, noe som har resultert i flere patenterte produktløsninger. Vi vil påstå at Furnes Jernstøperi AS har vært med på å utvikle standarden på flere områder innen gategods i Norden.

EPD SOM KONKURRANSEFORTRINN SLIK LYKKES VI I FURNES

Tekst: Oddbjørn Maurdalen | Foto: Furnes Jernstøperi AS

I store deler av norsk industri omtales bærekraft fremdeles som et tillegg; noe man må dokumentere fordi myndigheter eller kunder krever det. Erfaringene fra Furnes viser at denne oppfatningen er utdatert. Når klimafotavtrykk begynner å telle i anbud, endrer også konkurransegrunnlaget seg. EPD-er og livsløpsdata blir en del av prissettingen, og de aktørene som har kontroll på egne tall, står sterkest.

Forutsetningen er at bærekraft ikke plasseres ved siden av forretningsstrategien, men integreres i den. I Furnes måles klima- og miljøprestasjoner på linje med økonomiske nøkkeltall. Produktdata er systematisert ned til artikkelnivå, og EPD-verdier er gjort tilgjengelige direkte for grossister, entreprenører og kommuner gjennom tilbud og kundeportaler. Det gjør det mulig å beregne klimafotavtrykk per produkt – og per prosjekt – med høy sporbarhet.

Kompetanse er avgjørende. Livsløpsdata blir ikke presise uten operatører og fagansvarlige som kan dokumentere prosesser og ressursbruk. Derfor er samarbeid om lean, metallurgi og etter- og videreutdanning i produksjonsmiljøene en vesentlig del av arbeidet. Og effekten er målbar: redusert strømforbruk gjennom nattsinking av smelteovner, varmegjenvinning fra produksjonen, robotisert sliping med bedre HMS-resultater og lavere ressursforbruk. I tillegg kommer sirkularitet. Brukte lokk og rammer returneres og går rett inn i ny produksjon. Dette gir både lavere utslipp og lavere råvarekostnader.

Det er også her et av de viktigste premissene i den pågående bransjedebatten ligger: Bærekraft er ikke nødvendigvis en kostnadsdriver. Manglende styring av ressurser er det.

Samtidig ser vi at offentlig sektor i Norge ligger bak sammenlignet med nabolandene. Selv om miljøvekting er innført flere steder, varierer kompetanse og praktisk gjennomfø-

ring betydelig. Med offentlige innkjøp på rundt 800 milliarder kroner årlig er dette et område med stor påvirkningskraft. Felles standarder og sammenlignbare EPD-er blir avgjørende dersom miljø skal fungere som faktisk konkurranseparameter.

Infrastruktur- og forsvarsinvesteringene i Norden vil gi betydelige muligheter for industriaktører fremover. Dokumenterte lave utslipp vil bli stadig tydeligere som krav og som utslagsgivende konkurransefaktor.

Skal norsk industri ta denne posisjonen, må:

- produktdata standardiseres og gjøres tilgjengelige
- EPD-praksis harmoniseres mellom aktører
- offentlig innkjøp profesjonalisere bruken av klimavekting

Bransjen er i ferd med å bevege seg. Vi er klare til å lede, og vi inviterer bransjen med.

*Med vennlig hilsen
Oddbjørn Maurdalen,
Adm. dir. Furnes Jernstøperi AS*

NY RETURORDNING GIR NYTT LIV TIL BRUKT GATEGODS

Tekst: Ole Anders Holstad Vestby | Foto: Furnes Jernstøperi AS

Som første aktør i Norden har Furnes Jernstøperi AS lansert en returordning for brukt gategods. Dette er et tydelig steg videre i vårt arbeid med å utvikle mer sirkulære løsninger og redusere det totale ressursforbruket i verdikjeden. For oss handler dette om å ta et større produsentansvar.

Miljø og bærekraft har alltid vært viktige grunnverdier for Furnes. Vi har lenge jobbet målrettet for å redusere utslipp og energiforbruk i produksjonen. Innføringen av returordningen gjør at vi nå også kan gripe inn tidligere i materialets livssyklus og sørge for at mer av det kan brukes om igjen. Dette styrker både vår egen miljøstrategi og bransjens samlede innsats for å bygge et mer ressurseffektivt samfunn.

Det praktiske er like viktig som ambisjonene. Når gategods returneres, går det først gjennom en nøye rense- og sorteringsprosess. Her skilles pakninger fra støpt metall. Pakningene, som er laget av polyuretan, sendes videre til vårt søsterselskap i Danmark, hvor de resirkuleres og blir råstoff til nye produkter.

Det støpte jernet smeltes om og brukes i vår egen produksjon av nye varer. På denne måten går materialene tilbake i kretsløpet, i stedet for å ende som avfall.

Noe materiale, som asfaltrester eller uegnet komponenter som ikke kan gjenbrukes direkte, håndteres i tråd med gjeldende miljøforskrifter. Dette sikrer at også det som ikke kan sirkuleres inn igjen, behandles på en trygg og definert måte.

Gjennom flere år med investeringer og forbedringer har Furnes vært en pådriver for å senke bransjens CO₂-utslipp på gategods. Returordningen bygger videre på dette fundamentet og sørger for at vi tar et nytt, konkret skritt i riktig retning. Forbedring er ikke et prosjekt med slutt punkt, det er en kontinuerlig prosess.

Vi håper ordningen vil inspirere flere aktører i bransjen til å vurdere hvordan materialene kan få lengre levetid og inngå i mer sirkulære verdikjeder. Sammen kan vi bidra til smartere ressursbruk og et lavere klimaavtrykk.

RAPPORT

UTVÄRDERING AV FURNES BETÄCKNINGAR I BAS DRIFTOMRÅDE VÄSTRA SÖDERTÖRN (2007-2014)

Tekst: Per Hallberg & Lasse Ekman | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Lasse Ekman

Denna rapport syftar till att utvärdera effekterna av de betäckningar som användes av Peab inom BAS driftområde Västra Södertörn mellan 2007 och 2014, med särskilt fokus på Essingeleden, Sveriges mest trafikerade väg. Genom att implementera mer hållbara betäckningar har vi uppnått betydande förbättringar i både livslängd och underhåll av vägsträckan, vilket är avgörande för trafiksäkerhet och kostnadseffektivitet.

Bakgrund

Under åren 2007–2014 hade Peab ansvar för drift och underhåll av Västra Södertörn, där framför allt Essingeleden utgjorde en central del av vägnätet. Essingeleden är en av de mest trafikerade vägarna i Sverige med en daglig trafik på cirka 180 000 fordon. De första åren användes seghärdade betäckningar, vilka var marknadsledande inom hållbarhet vid den tiden. Dessa betäckningar visade sig klara av belastningen i genomsnitt tre år, även om de på de mest utsatta ställena ibland behövde bytas ut på kortare tid.

Problemställning

Ökningen av trafikflödet från tre till fyra filer på Essingeleden ledde till ett ökat tryck på betäckningarna. Tidigare entreprenörer hade bytt till betäckningar som riskerade att hoppa loss. Detta resulterade i sänkingsproblem och försämrad vägkvalitet. För att adressera dessa utmaningar behövdes hållbarare lösningar.

Övergång till PREMIUM och LongLife Betäckningar

År 2012 introducerade Furnes innovativa betäckningar med Polyuretan packning, kända som PREMIUM och LongLife. Dessa

*Forrige side:
Per Hallberg inspekterar betäckningar på Essingeleden*

nya produkter erbjöd en ökad hållbarhet och motståndskraft mot deformation och slitage. Under ett möte med Furnes representant, Lasse Ekman, framkom det tydligt att dessa betäckningar skulle kunna ge avsevärda fördelar. Efter detta presenterades informationen till Trafikverket, vilket ledde till ett beslut att byta ut flera slitna betäckningar mot PREMIUM och LongLife-modeller.

Implementation och Resultat

I samband med avslutningen av kontraktet 2014, fanns det kvarvarande medel i budgeten. Vi beslutade därför att prioritera byten av slitna betäckningar och genomförde omfattande uppgraderingar på hela hårt trafikerade vägnätet. Så här långt har utvärderingen visat att nästan alla PREMIUM betäckningar på Essingeleden fortfarande är intakta och fungerande fram till 2025, med en förväntad livslängd på ytterligare 5–10 år, och i många fall längre.

Packningen visar minimalt slitage under aktuella driftförhållanden.

Användning av PREMIUM och LongLife betäckningar är en kostnadseffektiv strategi för vägar med hög trafikvolym.

Specifika Arbetsinsatser

En viktig del av vårt arbete rörde avslutande insatser vid Eugeniattunneln, där vi bytte ut en RB brunn i infarten av Norralänken söderut mot E-leden. Denna brunn var utsatt för kraftig belastning, och traditionella RB betäckningar skulle sannolikt inte ha klarat denna situation längre än några månader. Genom att välja en LongLife RB betäckning, som är konstruerad för hög belastning, säkerställde vi dess långvariga funktion och stabilitet efter 10 år av trafikbelastning.

Användning av LongLife Betäckningar

LongLife betäckningar har även använts vid ombyggnationer av busshållplatser i Stockholm, liksom på högtrafikerade områden där avrinning av vatten och smuts kunde leda till snabba skador på traditionella betäckningar.

Slutsats och Rekommendationer

Den övergripande slutsatsen är att användning av PREMIUM och LongLife betäckningar är en kostnadseffektiv strategi för vägar med hög trafikvolym. Genom tidiga investeringar kan framtida underhåll kostnader gå ner. Rekommendationen är klar: vid planering av vägar med intensiv trafik bör fokus ligga på hållbara betäckningar för att säkerställa långvarig funktion och minimera driftkostnader.

Ytterligare åtgärder kan inkludera

- Kontinuerlig övervakning och utvärdering av nuvarande betäckningar för tidig identifiering av slitage.
- Utökad utbildning för entreprenörer om modern teknik och produkter, för att optimera valet av betäckningar vid nya projekt.

Denna rapport visar tydligt att med rätt investeringar och strategiska val kan infrastrukturhållning effektiviseras, vilket gynnar både Trafikverket och allmänheten på lång sikt.

Per Hallberg

Bygglédare, arbetar för Trafikverket

Ramen är i gott skick och visar inga tecken på betydande påverkan efter drift under dessa förhållanden

VARFÖR VÄLJA PREMIUM- BETÄCKNINGAR I MINDRE KOMMUNER EXEMPEL FRÅN VARA KOMMUN PÅ «VARASLÄTTA»

Tekst: Lasse Ekman | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Lasse Ekman

PREMIUM-beteckningar är ursprungligen framtagna för hårt trafikerade gator och vägar, men deras egenskaper gör dem också mycket väl lämpade för mindre kommuner med andra typer av utmaningar – till exempel problem med ovidkommande vatten som belastar avloppsreningsverken.

Med den effektiva variabla polyuretanpackningen, som sluter tätt mellan lock och ram, minimeras mängden ovidkommande vatten som tränger ner i ledningsnätet vid regn, snösmältning mm. På så sätt minskar man belastningen på reningsverken och bidrar till en stabilare drift och bättre reningsresultat.

Dessutom förhindras föroreningar från vägnätet att rinna ner i avloppssystemet och förorena slammet. I stället leds det vidare till rännstensbeteckningar där de kan tas om hand på ett mer kontrollerat sätt. Därför rekommenderar vi PREMIUM-beteckningar även i mindre kommuner, där trafikbelastningen kanske inte är avgörande, men där de miljömässiga och driftsmässiga fördelarna är betydande.

Ett gott exempel är Vara kommun i Skaraborg, som valt PREMIUM-beteckningar med sin egen logotyp på locken – ett sätt att kombinera funktion, hållbarhet och lokal identitet.

VA TOUR NORD-NORGE

8 DAGER, 14 STOPP, 500 MIL

19.–28. mai la vår egen Asbjørn Hauge ut på veien med produkthengeren på slep. VA touren var et samarbeid mellom Furnes Jernstøperi AS, AVK Norge AS, Isiflo og Pipelife Norge AS. Sammen reiste de Nord-Norge rundt for å vise frem produkter og løsninger. Og ikke minst for å møte de som jobber med VA, der de er.

Tekst: Anne Skansbo | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Asbjørn Hauge

Hengeren er pakket, humøret er på topp, og Asbjørn er klar for å kjøre fra Narvik i nord til Brønnøysund i sør.

VA Tour dag 1, på besøk hos Harstad kommune.

Asbjørn, som snart kan skilte med 50 år i korpslivet, fikk anledning til å både dirigere og spille med Jernbanens Musikkorps Narvik, på selveste 17. mai i påvente av at VA Tour skulle starte.

Logolokk i Narvik med fjellet Stetind (Norges nasjonalfjell).

Stor interesse for blant annet sensor-lokk og Furnes Double hos Hadsel kommune i Stokmarknes, på dag 3.

Dag 4 startet hos Heidenreich i Svolvær.

Gjengen samlet i Svolvær, f.v: Sturla Ølstøren (AVK), Eivind Storheim (Pipelife), Asbjørn Hauge (Furnes), Trygve Weidemann (Isiflo) og Hanne Holla (AVK).

På VA tour dag 6 ble det en stopp i Rognan i Saltdal, en liten kommune med stor interesse for Furnes-produkter.

SAMARBEID OM PRODUKTUTVIKLING GIR HELHETLIGE LØSNINGER

Tett samarbeid mellom Oslo kommune og Furnes Jernstøperi gir nye, robuste løsninger for byens infrastruktur.

Tekst: Furnes Jernstøperi AS | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Thomas Birkebekk

Når gangveier, fortau og kjørebane skal møtes sømløst, er det ofte de små detaljene som gjør den store forskjellen. Overgangen mellom asfalt, kantsten og kumløkk har lenge vært en utfordring for både funksjonalitet, sikkerhet og vedlikehold. Gjennom et tett samarbeid mellom Oslo Vann- og avløpsetat (Oslo VAV) og Furnes Jernstøperi har hovedstaden nå fått en ny, standardisert løsning: et spesialutviklet kantstenslokk.

Ulike løsninger – én ny standard

Før utviklingen av kantstenslokket, fantes det mange forskjellige løsninger der kumløkk møter kantsten i Oslo. Noen steder ble tunge kantstenslokk i betong brukt, andre steder buede kantsten rundt kumløkkene. Resultatet var ujevn kvalitet og store forskjeller i utførelse.

– Med det nye kantstenslokket fra Furnes har vi fått en mer enhetlig og robust løsning, forklarer Jostein Kjemperud fra materialkomiteen i Oslo VAV.

Furnes har i flere år produsert kantstenslokk til 650-kummer.

– Kantstenslokk for 650-kummer har vært noe brukt tidligere, men først da behovet for lokk til 800-kummer dukket opp, ble det lagt inn en egen leggeanvisning i kommunens VAnorm, sier Kjemperud.

God dialog fra start til mål

Hos Furnes var det salgsingeniør Thomas Birkebekk som tok dialogen videre med Åsmund Svedjan, byggeleder i Oslo VAV.

– Egentlig var det en uproblematisk prosess. Vi tok kontakt, kom raskt i dialog og fant løsninger på kort tid. Det ble mange telefoner og noen raske tegninger før ferien sommeren 2024, forteller Svedjan. Han roser samarbeidet med Furnes for å være både effektivt og praktisk orientert.

– Alle hadde et felles ønske om å få dette til så fort som mulig og resultatet er noe vi har blitt veldig fornøyd med, sier han.

Til venstre: eksempel på en av flere gamle løsninger i Oslo kommune. Til høyre: ny løsning fra Furnes, kantstenslokk. Forrige side: Åsmund Svedjan, byggeleder i Oslo VAV.

Vi har ulik erfaring, og når vi kombinerer den, får vi løsninger som fungerer i praksis.

Designet for drift og vedlikehold

Kantstenslokket skal tåle tøffe forhold gjennom hele året.

– Lokket må håndtere alt fra snøbrøyting og feiing til tunge kjøretøy som flytte- og lastebiler som av og til kjører opp på fortauet, forklarer Svedjan. Snøskjæret må kunne føres helt inntil kantstenslokket uten å rive det løs eller gi slag i skjæret. Derfor er det avgjørende med solid utførelse og riktig høydejustering. Han trekker også frem betydningen av god drenering.

– I vannkummer på 800 mm ligger lokkene delvis innenfor og delvis utenfor. Derfor må vi sikre at vann ledes bort. Man kan bruke asfalt, men også støpe under kantsteinslokket, for at vannet skal ledes vekk, sier han.

For Furnes har dialogen med kommunen også vært verdifull.

– Vi produserer gategods, men er ikke alltid de som står ute og monterer produktene, sier Birkebekk.

– Nettopp derfor var det nyttig å diskutere noe så praktisk som monteringsanvisningene sammen. Vi har ulik erfaring, og når vi kombinerer den, får vi løsninger som fungerer i praksis, supplerer Svedjan.

Norsk kvalitet lønner seg i lengden

Både Oslo VAV og Furnes trekker frem fordelene ved å ha en norsk produsent med kort leveringstid.

– Furnes ligger sentralt langs E6-aksen og produserer alt lokalt. For oss betyr det rask levering og kort vei mellom produksjon og prosjekt, sier Svedjan. Det er en stor fordel, både praktisk og bærekraftsmessig. Kjemperud understreker det samme fra et forvaltningsperspektiv:

– Vi vurderer livsløpskostnader nøye når vi inngår rammeavtaler. Basert på erfaringene og Furnes' vilje til å forbedre produktene ser vi positivt på at løsningene vil møte forventningene våre om varighet og lave vedlikeholdskostnader.

Innovasjon gjennom samarbeid

Etter suksessen med kantstenslokket ser både kommunen og Furnes potensial for flere felles initiativ.

– Vi har allerede gode erfaringer med Furnes Double, en spesielløsning med større lysåpning som letter vedlikeholdsarbeidet i kummer, sier Svedjan.

– Og vi ser mange andre områder i byutviklingen hvor tilsvarende samarbeid kan føre til innovative og effektive løsninger, avslutter Kjemperud.

FAKTA

- **Prosjekt:** Kantstenslokk utviklet i samarbeid mellom Oslo kommune VAV og Furnes Jernstøperi.
- **Mål:** Standardisert, solid og driftssikker overgang mellom vei og fortau.
- **Resultat:** Bedre drenering, enklere vedlikehold og lengre levetid.

FURNES

FRA VIKARJOPP TIL FAGBREV TIL VIDEREUTDANNING PÅ FAGSKOLEN

Niclas Jim Tony Olsson har gått gradene ved Furnes Jernstøperi, og viser hvordan investeringer i mennesker skaper både trygghet, trivsel og framtidstro. Han har gått fra vikarjobb til fagbrev som praksiskandidat, til videreutdanning på Fagskolen.

Tekst: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann | Foto: Ferskvann

Fra tilfeldighet til fast grunn

Da Niclas startet som vikar på ekspedisjonen i mai 2018, hadde han ingen planer om at det skulle bli en karriere. Men etter noen få dager på jobb kjente han at miljøet og rytmen passet ham.

Sju år senere har han fagbrev i logistikk, fullført modul ved Fagskolen Innlandet og er på vei videre mot nye faglige mål.

– Jeg trives kjempegodt her. Vi har et stabilt og godt arbeidsmiljø. De fleste jeg jobber med i dag har vært her like lenge som meg, og det sier jo litt, forteller han.

Et støperi med folk i sentrum

Niclas beskriver Furnes som et sted der mennesker og maskiner henger tett sammen – og der utvikling er like viktig for folk som for produksjonen.

– Her får du muligheten til å vokse hvis du vil. Det er et miljø som oppmuntret til å lære, og ledelsen legger til rette for det. Da jeg tok fagbrevet, var det aldri snakk om hindringer. De støttet meg hele veien.

Fagbrev og videreutdanning

Etter flere år som lagermedarbeider bestemte Niclas seg for å formalisere kompetansen sin. Fagbrevet i logistikk tok han som praksiskandidat, og sist vinter fullførte han en fagskolemodul i transportplanlegging.

“

Jeg fikk full støtte da jeg tok fagbrevet.

– Det var litt spesielt å ta fagbrev som voksen, men det gikk helt fint. Jeg fikk fri når jeg trengte det, og arbeidsgiver dekket kostnadene.

Det viktigste var at alt var lagt opp slik at man kunne kombinere jobb, familie og studier. Fagskolestudiene er bygget for folk som står i full jobb, med samlinger på Gjøvik og undervisning på Teams én kveld i uka. Nå vurderer Niclas å ta videre moduler for å bygge mot logistikkingeniør-tittel.

Å vokse sammen med bedriften

For Niclas er det naturlig å se på læring som en del av hverdagen. Når Furnes investerer i ny teknologi og mer automatiserte løsninger, følger kompetanseheving og opplæring tett etter.

– Vi ser jo at arbeidsdagen endrer seg. Det blir mer systemer, programmering og styring. Da må vi også lære mer. Det synes jeg er motiverende, sier han.

Samarbeidet mellom HMSK-sjef Frode Amundsen og teknisk sjef Trond Rykhus sikrer at investeringene i teknologi også blir investeringer i folk – et poeng Niclas selv er et levende eksempel på.

Stolthet i industrien

Selv om Furnes Jernstøperi leverer gategods til hele Norden, er følelsen av lokal tilhørighet sterk. For Niclas handler stoltheten om å jobbe i en bedrift som både tenker langsiktig og tar vare på folk.

– Jeg føler meg heldig som jobber i en bedrift som produserer noe samfunnet faktisk trenger. Det er lokk, kummer, rammer – ting som finnes overalt, men som få tenker over. Vi vet at det vi lager, holder i mange tiår. Det gir mening.

Kombinasjonen som fungerer

Niclas balanserer full jobb, videreutdanning og familieliv – og får støtte både hjemmefra og fra arbeidsplassen.

Han mener det er denne kombinasjonen som gjør at Furnes lykkes: vilje til å lære, rom for å prøve, og trygghet nok til å feile.

– Alle gjør feil av og til. Det viktigste er å si fra og lære av det. Her er det rom for det – det er en del av kulturen.

Et godt sted å bli

Niclas ser ingen grunn til å bytte beite.

– Jeg har ingen planer om å slutte. Furnes er en trygg arbeidsplass med utviklingsmuligheter. Her får du ansvar og støtte – og det gir lyst til å bli værende.

“

*Det vi lager,
holder i mange tiår
– det gir mening.*

FRA MODELLVERKSTEDET PÅ FURNES TIL NASJONAL LÆREPLAN

Når Utdanningsdirektoratet trengte fagfolk til å revidere læreplanen i modellbyggerfaget, gikk forespørselen til Furnes Jernstøperi. Her finner man et fagmiljø som kombinerer håndverk, erfaring og moderne teknologi – og som nå har bidratt til å forme fremtidens modellbyggere i hele Norge.

Tekst: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann

Kunnskap med røtter i Stange

Modellverkstedet ved Furnes Jernstøperi har stolte tradisjoner og solide røtter i håndverksfaget.

I perioden 2018–2019 fikk verkstedet en unik nasjonal rolle da verkstedsleder John Nygård og Rolf Erik Torkilsen fra Sperre Støperi ble invitert av Utdanningsdirektoratet til å delta i revisjonen av læreplanen for modellbyggerfaget. Sammen utviklet de den nye læreplanen som i dag gjelder for hele landet..

– Det gamle opplegget var nærmere tretti år gammelt. Vi ville vise at faget har utviklet seg, men prinsippene står. Du må fortsatt kunne håndverket, sier John Nygård.

Fra lokalt fagmiljø til nasjonal standard

Bakgrunnen for oppdraget var enkel: Udir ønsket å bruke fagfolk som faktisk jobbet i faget. Nygård og Torkilsen ble valgt fordi de hadde mange års erfaring som sensorer for fagprøver og kjente virkeligheten i norske støperier.

– Det er avgjørende at læreplanen speiler hverdagen i bransjen. Vi er blant de få som fortsatt bygger modeller i Norge, og da må vi bidra til å holde kunnskapen levende, sier Nygård. Den reviderte læreplanen løfter både

John Nygård, tidligere modellverkstedsjef, nå pensjonist.

Ole Kristian Aasvestad, Sebastian Witek og Hans Kristian Engen i modellverkstedet.

Vi er med på å bevare et håndverk som snart er bevaringsverdig.

klassiske håndverksteknikker og moderne produksjonsmetoder som CNC-fresing og 3D-modellering. Slik sikres både tradisjon og framtid – håndverk og teknologi – i samme fag.

Eksamensoppgaver laget av fagfolk

Etter at læreplanen var ferdig, fikk Furnes-miljøet i 2021 et nytt oppdrag: å utvikle eksamensoppgaver for praksiskandidater i hele landet.

På det tidspunktet hadde John Nygård gått av med pensjon etter 30 år i faget. Da Ole Kristian Aasvestad, som i dag er sjef for produktutvikling og modellverksted, trengte en faglig makker å støtte seg på i arbeidet, tok han kontakt med Nygård. John brukte ikke lang tid på å vurdere forespørselen før han velvillig stilte opp, erfaringen og engasjementet hans kom raskt til sin rett.

– Oppgavene skal ikke bare kunne leses, de skal løses. Kandidatene må vise at de faktisk kan faget, forklarer Aasvestad. Vi bruker to-tre døgn på å ferdigstille hvert oppgavesett før de sendes til Udir for godkjenning.

Flere av de nasjonale eksamensoppgavene i modellbyggerfaget de siste årene er utviklet nettopp ved modellverkstedet på Furnes.

– Når fagprøvekandidatene over hele landet går opp til eksamen, er det ofte våre oppgaver de får i hendene, sier Nygård med et smil.

Et fag med stolthet og framtid

Modellbyggerfaget er i dag et lite, men viktig fagmiljø i norsk industri. Aasvestad og Nygård mener det er avgjørende å bevare kunnskapen, og å sørge for rekruttering til et håndverk som kombinerer tradisjon og teknologi.

– Vi er med på å bevare et håndverk som snart er bevaringsverdig, sier Nygård.

– Automatisering endrer verktøyene, men ikke stoltheten, legger Aasvestad til.

Når elever og lærlinger besøker Furnes og får se hvordan modellene blir til, tennes ofte interessen for faget.

– Det er utrolig kort vei fra idé til ferdig produkt. Du ser resultatet nesten med en gang, fra form til ferdig lokk. Det er ikke mange yrker som gir den følelsen, sier Aasvestad.

FAKTA **MODELLBYGGERFAGET** **VED FURNES**

- Revidert læreplan: 2018-2019, utarbeidet av fagfolk fra Furnes og Sperre Støperi
- Eksamensoppgaver: Utvikles årlig for Utdanningsdirektoratet siden 2021
- Kjernekompetanse: Kombinasjon av håndverk, materialkunnskap, CNC og 3D-teknologi
- Unikt fagmiljø: Blant de siste støperiene i landet med eget modellverksted

SÅMMÅ Å JE ER HEN I VÆLA, BÆRE JE SER FURNES-LOKK

*Det er nærmest blitt en tradisjon for oss i Furnes
å dele bilder av kumlokk i Furnes-appen. Det går selvfølgelig
i Furnes-lokk og sommerferien er høysesong!*

ÅLESUND @heine furuset

ARENDAL @olav haugen

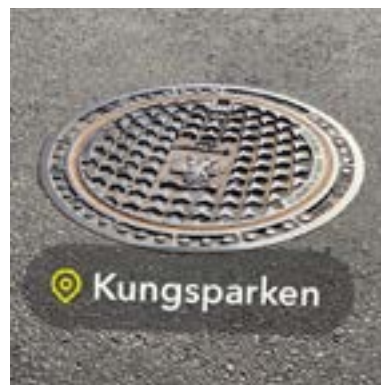
BERGEN @anita hoel

BODØ @per martin pettersen

GAVLEBORNA @lasse ekman

GÖTEBORG @denis cechajic

HUNDERFOSSEN @anne skansbo

HAMAR @asbjørn hauge

HALMSTAD @richard pedersen

FEVIK @anne skansbo

STIKLESTAD @asbjørn hauge

MJØSPARKEN @per martin pettersen

STANGE @vegard melby

ODDA @alf henrik evensen

ÖSTERSUND @lasse ekman

TORSHAVNAR @trond rykhus

BRUMUNDDAL @per martin pettersen

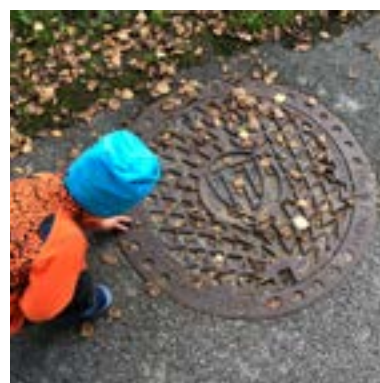
BERGEN @tomasz mazurkiewicz

TROMSØ @per martin pettersen

HJØRRING @ole a. holstad vestby

RENA @anne skansbo

FURNES

EFTER SOL KOMMER REGN
FURNES SAFT

HOFOR HYLDER KUNSTEN

RIKKE RABENS KUNST KOMMER TIL AT PRYDE KØBENHAVNS GADER

Tekst: Hans Lykke Jensen | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Kenneth Jakobsen

I Københavns gadebillede bliver funktionalitet nu endnu engang kombineret med kunstnerisk finesse. HOFOR har i samarbejde med kunstner Rikke Raben skabt et helt særligt kloakdæksel, der både er smukt og sikkert – og som samtidig sender et poetisk budskab til forbipasserende: «EFTER SOL KOMMER REGN – EFTER REGN KOMMER SOL.»

Fra idé til virkelighed

Det nye dæksel er resultatet af en længere, detaljerig proces. Det hele begyndte med en original tegning fra Rikke Raben, der ønskede at bringe æstetik og eftertanke ind i det ellers oversete element i byens infrastruktur.

Men vejen fra skitse til færdigt produkt var ikke uden bump. Undervejs blev det nødvendigt at tilpasse designet, så det kunne leve op til både visuelle ambitioner og tekniske krav. Blandt andet var der udfordringer med mønsterhøjden, som skulle justeres for at overholde sikkerhedskravene. Derudover var antallet og størrelsen af regndråber i det oprindelige motiv ikke optimale – nogle steder var der for få, andre steder var de for små.

Et tæt samarbejde skabte et harmonisk resultat

Gennem en række konstruktive og kreative dialoger mellem Rikke Raben, Hans Lykke Jen-

sen og udviklingsafdelingen på Furnes, blev designet løbende tilpasset. Flere 3D-tegninger blev udviklet og evalueret, før man landede på en fælles løsning, hvor både kunst og funktion gik op i en højere enhed.

Vi synes faktisk, det er blevet rigtig flot og harmonisk – hun skulle bare hjælpes og guides lidt i den rigtige retning.

Håndværk og præcision

Dækslet er støbt på Furnes, og modelarbejdet er en kombination af maskinfræsning og klassisk håndværk, da det kunstneriske motiv krævede stor detaljegrad. Netop denne kombination har resulteret i et produkt, der ikke bare er praktisk – men også et lille kunstværk i sig selv.

Det er måske et af de flotteste dæksler, vi har lavet, og alle involverede ser frem til at se resultatet blive en del af det københavnske bybillede.

Det nye dæksel bliver ikke blot et funktionelt element, men også en påmindelse om, at efter regn kommer sol – og at selv de mest hverdagsagtige objekter kan løftes af kunst og samarbejde.

FURNES PREMIUM GIR BÆREKRAFTIG DRIFT I RIIHIMÄKI

Tekst: AVK Finland | Foto: AVK Finland

Finske Riihimäen Vesi satser på kvalitet og langsiktighet med Furnes-lokk

Riihimäen Vesi, det kommunale vann- og avløpsselskapet i den finske byen Riihimäki, har levert trygt og rent vann til innbyggerne i 75 år. Rundt tretti fagfolk jobber daglig med vannforsyning, avløpsrensing og overvannshåndtering. En viktig del av selskapets strategi er målrettet rehabilitering av gamle områder for å sikre et robust ledningsnett for fremtiden. Ved å modernisere én sone av gangen har Riihimäen Vesi oppnådd imponerende resultater; antallet vannledningslekkasjer er redusert til maksimalt fem per år.

Utfordrende grunnforhold krevde bedre løsninger

Riihimäki er bygget på leire- og myrgrunn. Jordbevegelser, setninger og tung trafikk har tidligere ført til at kumløkk både har klapret og sprukket. For Riihimäen Vesi ble det derfor avgjørende å finne en mer holdbar og driftssikker løsning når det kom til gatedodset. De ønsket et lokk som kunne tåle store belastninger, redusere behovet for vedlikehold og samtidig bidra til et bedre bymiljø.

Første erfaringer med Furnes PREMIUM

I 2020 tok Riihimäen Vesi i bruk Furnes PREMIUM-lokk for første gang, i et industriområde med tungtrafikk og store belastninger. Resultatet lot ikke vente på seg:

– Vi har mange lokk som tidligere har bråket, men i områdene hvor vi har installert Furnes-lokk, har vi ikke trengt å reparere ett eneste. Kundeklagene har nærmest forsvunnet, forteller Heidi Salosaari, nettverksleder i Riihimäen Vesi. Siden den gang har Furnes PREMIUM blitt standardvalg i sentrum og andre støyfølsomme områder.

Tre år med stille, stabile og tette lokk

Erfaringene fra Riihimäki er entydig positive: **Støysvakt:** Klappingen fra kumløkk i travle gater er helt borte. Ingen har klaget på støy på over fire år.

Holdbart: Ingen tekniske feil eller løse lokk. Alt sitter som det skal, år etter år.

Smart design: Det tette lokket hindrer overvann og smuss i å trenge ned i avløpet. Noe som bedrer forholdene for avløpsrensing.

Kontinuerlig forbedring: Etter brukererfaringer ble lokket videreutviklet med et gjennomgående spetthull, som gjør åpningen enklere, også under vinterforhold.

– Oppsummert er erfaringene svært positive. Dette har vært en klar forbedring for oss, sier Salosaari fornøyd.

Heidi Salosaari, nettverksleder i Riihimäen Vesi

Problemfri installasjon og tett samarbeid

Etter noen mindre justeringer i startfasen har både montører og entreprenører rapportert at systemet er enkelt å håndtere og passer godt inn i ulike prosjekter.

Samarbeidet med AVK Finland Oy, som importerer Furnes-produkter og har lager i Tampere, trekkes frem som en suksessfaktor: Leveransene er presise, og eventuelle spørsmål håndteres raskt og profesjonelt av den lokale salgsrepresentanten.

Ser mot fremtiden med Furnes

Riihimäen Vesi planlegger å fortsette bruken av Furnes PREMIUM-lokk i kommende prosjekter, spesielt i:

- Travle gater og sentrumssoner
- Områder med ustabil grunn og setningsfare
- Støyutsatte boligområder

– Vi anbefaler Furnes PREMIUM-lokk særlig i trafikkerte eller støyfølsomme områder. Produktet har svart til alle våre forventninger, oppsummerer Heidi Salosaari.

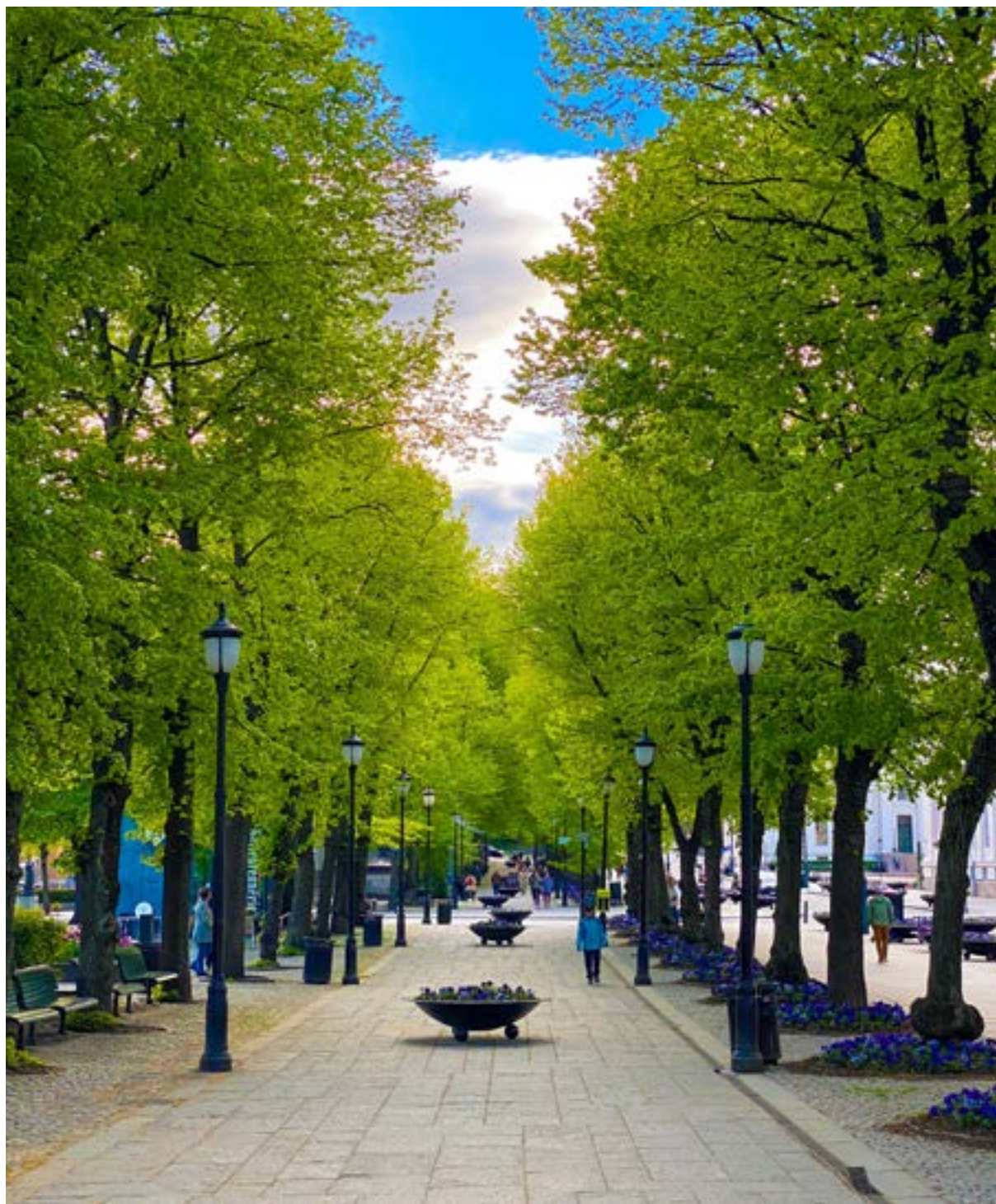
Et norsk kvalitetsprodukt som gir resultater

Erfaringene fra Riihimäki viser hvordan norskproduserte Furnes PREMIUM-lokk kan bidra til både lavere vedlikeholdskostnader og et stillere, tryggere bymiljø. For Riihimäen Vesi har løsningen vært et viktig steg mot en mer bærekraftig infrastruktur, og et bevis på at kvalitet lønner seg i lengden.

Basert på en artikkel opprinnelig publisert på finsk av AVK Finland (<https://www.avkfinland.fi/fi-fi/referenssit/riihimaen-vesi>)

BLOMSTERURNER MED SÆRPREG FURNES DESIGN SATSER I NORDEN

Tekst: Roger Nyborg | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Unsplash

Furnes Design ble etablert med et klart formål: å tilby produkter som gjør byrom og gatemiljøer både vakrere og mer funksjonelle. Blant produktene står blomsterurnene i støpejern sentralt. Disse urnene kombinerer et tidløst design med praktiske løsninger, og de er utviklet spesielt for å tåle et nordisk klima – året rundt.

I Norge og Sverige er det LOG som representerer Furnes Designs produkter i markedet. Som forhandler har de bidratt til å gjøre blomsterurnene tilgjengelige for kommuner, entreprenører og aktører som ønsker å skape innbydende uterom. Responsen har vært positiv, og urnene har allerede funnet sin plass i flere bymiljøer. Furnes Design ser samtidig muligheter utover dette – nå arbeides det aktivt med å etablere en forhandler i Danmark, slik at også danske byer kan få glede av produktene.

Urnene er mer enn bare dekorative elementer. De er spesiallaget for beplantning og tilpasset utebruk gjennom hele året. Materialvalget understreker kvaliteten: støpejern som er lakkert med to lag Hammerite-maling i svart utførelse. Dette gjør urnene både robuste og slitesterke, samtidig som de bevarer sitt elegante uttrykk over tid.

Praktiske detaljer er også godt ivaretatt. Urnene er utstyrt med dreneringshull, strategisk plassert på en forhøyning i senter. Denne løsningen sørger for at urnene holder på en viss mengde vann – til fordel for plantene – men at overskytende regnvann renner ut. Dermed unngår man oversvømmelse, og plantene får de beste vekstvilkår gjennom sesongene.

I tillegg til å være vakre og funksjonelle, har de største variantene også fått en ekstra rolle i enkelte byer. Flere kommuner, blant dem Oslo, har valgt å bruke urnene som et ledd i sikkerheten i bymiljøet. Den høye vekten og robuste konstruksjonen gjør dem til en naturlig

barriere mot uønsket trafikk, samtidig som de fremstår som en dekorativ del av omgivelsene. Slik kan blomsterurnene bidra både til trygghet og trivsel i byrommet.

For byplanleggere, kommuner og private aktører som ønsker å skape trivsel i uterom, representerer blomsterurnene i støpejern en investering i både estetikk og funksjonalitet. De tåler røft bruksmiljø, er enkle å vedlikeholde og bidrar til å gjøre offentlige rom mer innbydende.

Furnes Design er opptatt av å tilby løsninger som ikke bare ser bra ut, men som også fungerer i praksis. Med LOG som pålitelig forhandler i Norge og Sverige, og med ambisjoner om å etablere en partner i Danmark, ligger alt til rette for at produktene skal styrke sin posisjon i det nordiske markedet.

Blomsterurnene viser hvordan godt håndverk, gjennomtenkt design og praktiske løsninger kan gi et løft til hele bymiljøet. De er et synlig eksempel på hvordan Furnes Design leverer produkter som setter preg på uterom – til glede for både innbyggere og besøkende.

SE FILMEN HER!

SOM STØPT FOR SKJERMEN! HISTORIEN OM VÅR NYE PROFILFILM

Tekst: Anne Skansbo | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann

Vi har en historie å fortelle

Når man driver med jernstøping til daglig, kan det være lett å glemme at verden utenfor ikke helt vet hva som foregår innenfor portene våre. Derfor bestemte vi oss for å lage en ny profil-film – en film som skulle vise hvem vi er og hva vi står for, og ikke minst gi folk et lite glimt av støperiets puls. Vi ville ha en ærlig og jordnær fortelling der folkene våre og prosessene står i sentrum. Til det fikk vi med oss Ferskvann Reklamebyrå på Hamar. Vår kontakt der, Amund, hadde allerede god kjennskap til Furnes, som nevø av tidligere fabrikk-sjef Gunnar Flisen og med flere sommerjobber på støperiet bak seg. Han forstod raskt hvilken historie vi ønsket å fortelle med filmen.

Enestående innsats under innspilling

Innspillingsdagen ble en liten dugnad i seg selv. Noen stilte villig foran kamera, mens andre fant kreative fluktveier for å slippe unna linsa. Spørsmålet «Skal dette på Dagsrevyen?» dukket også opp. Da vi lanserte idéen om å filme et kumløkk som falt ned fra him-

melen, fikk vi likevel et unisont «det må vel gå an!» fra ekspedisjonen. Geir utviklet en egen «slipp-teknikk» med trucken, mens Ferskvann fanget øyeblikket med drone. Og da vi manglet et lokk med gul pakning til nærbilder, stilte Sten opp på flekken og byttet pakning på et lokk i utstillingsrommet.

Premierifest

Da filmen var ferdig, ville vi gjøre litt ekstra stas på både filmen og alle de som bidro. Vi arrangerte en liten førpremiere for de ansatte, med popkorn og god stemning. Seks visninger ble satt opp, og til sammen kom rundt 70 spente mennesker for å se seg selv, kollegaene og støperiet i aksjon på det store lerretet. Slutresultatet ble mer enn en film. Det ble et bevis på hva vi får til når vi spiller hverandre gode – et bilde av kvalitet, stolthet og godt kollegialt samspill. Akkurat slik vi ønsker at Furnes skal oppleves, både av oss som jobber her og av alle som møter oss utenfra.

Flere bilder på neste side

Drone, truck og kumløkk

Premierefest i utstillingsrommet med popcorn og fine folk!

Vi gratulerer!

JUBILANTER I 2025

70 ÅR

Andrzej Witek

60 ÅR

Asbjørn Hauge
Arild Lindstad
Ola Ramseth
Geir Dahlen

50 ÅR

Bjørnar Nordby
Duh That Thi Hlum
Harald Gusfre
Rune Iversen
Lars Christian Johannesen
Hassan Haidari

ANSATT I 30 ÅR

Trond Rykhus

BESTÅTT FAGPRØVE

Ahmet Leo Johnsen Kundakci
Marius Øyen Rotbakken

GÅTT AV MED PENSJON

Andrzej Witek
Trond Pedersen

Trond Pedersen går av med pensjon etter 39 år og 4 mnd i Furnes!

Andrzej takkes av som pensjonist, etter 18 år som modellsnekker i Furnes. Denne gjengen har gått sammen om å lage et eget kumlokk til Andrzej. Foto: Ole Kristian Aasvestad.

INVESTERINGER I TEKNOLOGI MED OMTANKE FOR MENNESKER OG MILJØ

Tekst: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann | Foto: Jon Arne Lindmoen / Tore Strømnes / Ferskvann

Fra tungt vinkelslipearbeid til automatiserte slipeceller, CNC-freser og el-trucker, Furnes Jernstøperi har gjennomført en teknologisk reise de siste årene. Resultatet er høyere presisjon, tryggere arbeidsplasser og en kompetanseheving som sikrer at innovasjon faktisk fungerer i praksis.

Alltid et steg foran

– Vi ønsker å være langt fremme – og vi er det, sier Trond Rykhus, teknisk sjef ved Furnes Jernstøperi. Han beskriver et miljø der nysgjerrighet og utvikling er en naturlig del av hverdagen.

– For å være gode må vi følge utviklingen, investere i nytt utstyr og samtidig oppgradere det vi har. Da holder vi produksjonsutstyret moderne og effektivt.

De siste årene har støperiet fornyet sentrale deler av produksjonen – fra smelteovner til formmaskiner – og gjort et teknologisk sprang gjennom automatisering og digitalisering.

Slipecellene – den store endringen

Tidligere var etterarbeid rent håndverk: vinkelsliper, gnister og tungt fysisk arbeid. I 2016 kom den første slipecellen – nå står åtte slike celler i drift.

– Det er den største endringen vi har gjort, sier Rykhus, det har hatt størst innvirkning på flest mennesker. Jobben er blitt lettere, tryggere og mer effektiv.

Maskinene tar i dag rundt 95 prosent av sliping. Operatørene står for siste finpuss, kvalitetssikring og programmering – et tydelig skifte fra manuelt arbeid til teknisk operatørrolle.

– Fra vinkelsliper til programmering – det er en helt ny hverdag, sier Rykhus.

Fra idé til maskin

Et annet eksempel på hvordan utvikling skjer på Furnes, er pakningsmaskinen – en idé som startet i verkstedet.

Tidligere var påsetting av pakninger på kumlukk tungt, manuelt arbeid. Nå gjør maskinen jobben automatisk, uten forvarming av plastpakningen.

– Operatøren legger pakningen og lokket i maskinen, og resten går av seg selv. Det er en revolusjon i hverdagen, forklarer Rykhus.

Maskinen ble utviklet i samarbeid med Team Engineering på Gjøvik, og viser hvordan samarbeid mellom mekanisk erfaring og digital utvikling gir resultater.

– Fra idé til ferdig maskin tok det rundt et år. Vi testet, justerte og programmerte alt selv. Det er det beste eksemplet på hvordan innovasjon og fagkompetanse henger sammen, sier han.

Testkjøring av pakningsmaskinen.

CNC-fres og presisjonsarbeid

I modellverkstedet står nå en ny 5 akset CNC-fres fra HAAS. Maskinen brukes både til produksjon og til utvikling av modeller for støpegods, og er et konkret bevis på Furnes sin satsing på presisjon og moderne håndverk.

– Dette er et løft både i kvalitet og kapasitet. Vi kan lage mer kompliserte modeller, og samtidig lære opp flere ansatte i programstyrt produksjon, sier Rykhus.

CNC-fresen krever høy teknisk forståelse. Flere ansatte har gått kurs i CAM-programmering og maskinoperasjon, og samarbeidet med Fagskolen Innlandet gjør at kompetansen stadig bygges videre.

– Det viktigste er å løfte folkene. Når operatørene forstår maskinene, får vi virkelig ut potensialet i teknologien, sier han.

Bærekraft og energieffektivisering

Også miljø og energibruk står sentralt i utviklingsarbeidet. I løpet av 2024 og 2025 har Furnes byttet ut all belysning med LED, og tatt i bruk den første elektriske trucken for utendørs bruk.

– Vi er spente på erfaringene etter den første vinteren, sier Rykhus med et smil.

– Fungerer dette like bra som dieselalternativene, går vi videre. Det er en del av helheten – effektivitet, miljø og driftssikkerhet.

Støperiet bruker kun strøm med opprinnelsesgaranti for norsk vannkraft og har som mål å redusere energiforbruket med minst én prosent per år.

Nye induksjonsovnner, varmegjenvinning fra smelteovnene og bedre ventilasjon bidrar til både lavere forbruk og bedre klima i lokalene.

– Vi ønsker å bruke minst mulig kilowattimer per produsert kilo støpegods. Hver investering skal gi effekt – både økonomisk og miljømessig, sier Rykhus.

Kompetanse er nøkkelen

Furnes har erfart at hver ny maskin og hvert nytt system krever mer enn investeringsmidler – det krever mennesker som kan bruke teknologien riktig.

– Vi har gått fra tungt manuelt arbeid til å programmere, finjustere og overvåke avanserte prosesser. Det krever opplæring – og det tilrettelegger vi for.

Bedriften samarbeider tett med fagmiljøene ved Fagskolen Innlandet for å sikre at investeringene i teknologi også blir investeringer i mennesker.

– Automatisering handler like mye om folk som om maskiner, sier Rykhus.

Teknisk sjef Trond Rykhus.

INVESTERING I MENNESKER GIR OSS KONKURRANSEFORTRINN

Hos oss på Furnes Jernstøperi handler utvikling om mer enn maskiner. Vi vet at framtidens industri bygges av mennesker – og at investeringer i språk, læring og trivsel er like avgjørende som ny teknologi.

Tekst: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann | Foto: Furnes Jernstøperi AS / Ferskvann

Aung Myint, Frode Amundsen og Van Za Uk.

Vi investerer i folkene bak maskinene

Når vi snakker om utvikling, snakker vi like mye om mennesker som om teknologi. For det hjelper ikke å kjøpe nye maskiner hvis folkene våre ikke har kompetansen til å bruke dem. Derfor satser vi systematisk på læring og utvikling.

– Det hjelper ikke å ha verdens beste maskiner hvis folk ikke forstår dem, sier Frode Amundsen, HMSK-sjef hos oss. Vi må bygge kompetansen samtidig. Det er slik innovasjon faktisk virker.

– Der andre frykter at automatisering vil fjerne arbeidsplasser, ser vi det motsatte. Når robotene overtar de tunge, fysiske belastende oppgavene, får medarbeiderne våre nye roller – som operatører, programmerere og prosessforbedrere.

– Vi har aldri mistet folk fordi vi moderniserer. Vi bruker teknologien til å lette arbeidsdagen og utvikle folkene våre. Det skaper trivsel og trygghet, sier Frode.

Et inkluderende støperi

Da Frode Amundsen kom til oss, hadde han lang erfaring fra industrien. I dag har han ansvar for helse, miljø, sikkerhet og kvalitet, men også for trivsel, språk og opplæring.

– Vi har ikke egen HR-funksjon, så rollen min favner bredt, forklarer han. Jeg jobber med sykefraværsoppfølging, rekruttering, norskkurs og samarbeider tett med både NAV, Bragd og Fagskolen Innlandet.

Rundt 40 prosent av oss som jobber på Furnes, har flerkulturell bakgrunn. Det ser vi på som en styrke – og et ansvar. For at kommunikasjon og sikkerhet skal fungere, har vi innført krav om norsknivå B1 for alle nyansatte – enten ved ansettelse eller innen seks måneder.

– Det handler først og fremst om sikkerhet, sier Frode. Vi har mange prosesser og maskiner der kommunikasjon er avgjørende. Alle må forstå – og bli forstått.

Språk som nøkkel til mestring og utvikling

Vi har etablert egne norskkurs i samarbeid med Bragd, som tilbyr statlig finansiert språk-opplæring. I vår gjennomførte vi kurs for tolv ansatte – og nå er tolv nye i gang.

– Første runden måtte jeg overtale folk til å delta. Nå fylles kursene opp av seg selv, forteller Frode.

Målet er at flest mulig skal oppnå nivå B2, som gir mulighet for opptak til fagskoleutdanning. Da vi begynte samarbeidet med Fagskolen Innlandet, oppdaget vi at B2 var et krav for opptak for søkere med utdanning fra land utenfor Norden. Derfor hjelper vi folk å komme dit – både for å styrke kommunikasjon, trygghet og framtidige karrieremuligheter.

Språkopplæring handler ikke bare om grammatikk – det handler om trygghet, samhandling og forståelse. Når vi forstår hverandre bedre, blir både sikkerheten og trivselen sterkere.

– Når folk forstår språket, forstår de også prosessene og får lyst til å lære mer, sier Frode.

Fra språk til fagskole

Samarbeidet vårt med Fagskolen Innlandet gjør at vi kan tilby utdanning direkte knyttet til arbeidsplassen. Vi har ansatte som tar modulbaserte utdanninger innen metall, produksjonsledelse, teamledelse og logistikk. Tre av våre medarbeidere går nå et fireårig fagskoleløp – to av dem med flerkulturell bakgrunn.

– Dette er investeringer i både mennesker og fremtidig lederskap, sier Frode. Vi ønsker å løfte folk gjennom å gi dem ansvar og utviklingsmuligheter.

Tewelde Teame Tekle, Magdalena Pacek og Frode Amundsen mottar Integreringsprisen på vegne av Furnes Jernstøperi.

Det betyr ekstra mye for oss at bildet vi mottok som en del av integreringsprisen 2024 er laget av avdøde filt-maker Evelyn Refsahl. Hun var konen til Johan Refsahl, pensjonert produktutvikler og Furnes-legende.

Når medarbeidere som kjenner prosessene får lederopplæring, styrker vi hele organisasjonen.

Trivsel og helse som fundament

Et godt arbeidsmiljø skapes ikke av seg selv – det bygges og utvikles, steg for steg. Blant våre mange tiltak finner du forebyggende massasje, treningsstøtte, behandlingforsikring og utviklingsmuligheter – som lederkurs for avdelingsledere, for å nevne noe. Vi måler trivsel og helse systematisk, og resultatene er gode.

De fleste av oss blir værende lenge i bedriften – noe vi ser som et tegn på både trivsel og trygghet.

– Vi har en positiv kultur og lav turnover. Folk blir her lenge – og det sier mye om miljøet, sier Frode.

Integreringsprisen – og kulturen bak

I 2024 ble vi tildelt Stange kommunes integreringspris. For oss kom det som en hyggelig overraskelse.

FAKTA KOMPETANSE OG INKLUDERING HOS OSS

- 40% av de ansatte har flerkulturell bakgrunn
- Krav til norsknivå B1 ved ansettelse
- Mål: flest mulig til B2 for opptaksmulighet til fagskole
- Norskurs gjennomføres i samarbeid med Bragd
- Samarbeid med Fagskolen Innlandet, modulutdannelse innen bl.a. metall, produksjon og ledelse
- Tre ansatte i fireårig fagskoleløp
- Mål: minst 5 ansatte i utdanning hvert år
- Stange kommunes integreringspris 2024

– Vi har egentlig aldri tenkt på oss selv som en integreringsbedrift, sier Frode. Vi har bare tatt imot folk som vil jobbe, og behandlet alle likt. Det har vært naturlig hele veien.

Hos oss jobber mennesker fra 14 nasjoner, de fleste bosatt i Stange og nærområdet. Mangfoldet skaper energi, lojalitet og nye perspektiver, og vi lærer av hverandre hver eneste dag.

– Mangfoldet gjør oss sterkere – og det føles naturlig, sier Frode.

NB: Kvalifisering i norsk på nivå B1 og B2 handler om hvor godt en person behersker norsk språk etter den felles europeiske referanserammen for språk (CEFR). Nivåene brukes både i arbeidsliv, utdanning og offentlige krav – som ved ansettelse, videreutdanning eller opptak til fagskole og høyere utdanning.

Velkommen til oss

NYANSATT I FURNES

Hvem er du?

Jeg kommer fra Brumunddal. Her bor jeg sammen med kone, to døtre (hvor hun ene har flyttet ut for studier) og min kones hund.

Har hatt noen år i Oslo med studier og jobb, utover det så har jeg bodd i Brumunddal. Har en bachelor i markedskommunikasjon fra NMH/BI, men har siden jeg begynte å jobbe i 1999, hatt stillinger som er innenfor innkjøp og logistikk. Har tidligere jobbet i dekkbransjen, alle typer dekk, fra tralledekk til de største dekkene til anleggsmaskiner. Har også jobbet med innkjøp av sykkelhjelm, setetrekk til biler, tekstiler, byggevarer til modulproduksjon og råvarer til prosessindustri.

Så det har blitt over 25 år med forskjellige jobber innen innkjøpsfaget.

STIG ALLERGODT

- **Rolle:** Innkjøper
- **Ansatt:** 01.11.2024
- **Fra:** Brumunddal
- **Alder:** 49 år
- **Fun fact:** Impulsiv, bare jeg får tenkt meg om.
- **Navn på debutalbum:** «Kun muligheter»

Hva har overrasket deg mest så langt?

Nå har jeg vært her i ett år, dette året har gått veldig fort! Det tyder på at man trives med kollegaer, leverandører og arbeidsoppgaver. Det har vært mye nytt å sette seg inn i med tanke på bransje, produkt og arbeidsflyt. Innkjøpsfaget og prinsippene er de samme, uavhengig av bransje, så oppgaven fremover er å styrke og strukturere Furnes Jernstøperi sin innkjøpsfunksjon.

Det er et veldig godt arbeidsmiljø her, gode kolleger som åpner opp, informerer og deler av sin kunnskap. Det er mange som har lang erfaring i bedriften, noe som tyder på veldig god stabilitet på arbeidsplassen. Det er godt strukturert.

Det vises godt at gjennom enkelte situasjoner som oppstår at man jobber etter kjerneverdiene til Furnes Jernstøperi.

Beste tidsfordriv utenom Furnes?

Nå etter at barna har blitt større, så har jeg fått tilbake mye fritid. Var i ungdommen aktiv styrkeløfter, dette har jeg plukket opp igjen nå og trener styrkeløft og prøver å delta på noen konkurranser i veteranklassen. Liker også å være i aktivitet ute, sykkelture, fotturer i fjellet og skiturer. Ellers så er det sosial omgang med venner og kjente. Driver også med litt ølbrygging.

Velkommen til oss

NYANSATT I FURNES

ESTEBAN RESTREPO MONTOYA

- **Rolle:** Arbeidsleder etterbehandling
- **Ansatt:** 04.11.2024
- **Fra:** Colombia
- **Alder:** 44 år
- **Life hack:** TENK, PLANLEGG, GJØR og EVALUER. Dette er en kombinasjon jeg bruker både privat og profesjonelt. Den hjelper meg å se helheten, finne løsninger raskere og stadig forbedre meg.
- **Fun fact:** Datteren min er min beste norsk-lærer - hun retter uttalen min - uten nåde.
- **Navn på debutalbum:** «Familien på vei»

Hvem er du?

Jeg heter Esteban, er fra Colombia og kom til Hamar sammen med familien min i oktober 2023. Jeg er far til en fantastisk jente på sju år og ektemann til en utrolig kvinne som har vært min viktigste støttespiller gjennom livet.

Jeg har en mastergrad i maskinteknikk og over 16 års erfaring fra ulike industrier. Jeg brenner for alt som har med tekniske prosesser, kvalitet og produksjonsmiljøer å gjøre. Jeg trives med utfordringer som fremmer kontinuerlig forbedring, og verdsetter spesielt lagarbeid – der jeg kan dele erfaringene mine, og selvfølgelig, lære av andre.

Hva har overrasket deg mest så langt?

Allerede fra første dag ble jeg positivt overrasket over mangfoldet i teamet, hver enkelt bidrar med sin historie, sitt språk og sitt perspektiv. Kombinert med styrken i materialene

vi arbeider med, skapes noe helt unikt, produkter av høy kvalitet og en tydelig følelse av stolthet i hvert eneste støp.

Beste tidsfordriv utenom Furnes?

Jeg liker å tilbringe tid med familien, lage mat og nyte naturen – eller bare tilbringe hele dagen på stranden om sommeren. Vi har også lært å sette pris på vinteraktiviteter, som har vært helt nye opplevelser for oss.

FRA VERKTØY TIL HVERDAG

EN LÆRINGSREISE I LEAN

Tekst: Ole Anders Holstad Vestby | Foto: Unsplash

Det siste året har jeg deltatt i et lean-utdanningsløp, i regi av AVK, sammen med deltakere fra flere land og selskaper. Utdanningen besto av kurs, samlinger og praktiske prosjekter, men utviklingen handlet om mer enn selve fagstoffet. Gjennom diskusjoner, refleksjoner og samarbeid på tvers av kultur og erfaring fikk jeg et innblikk i hvordan andre jobber med kontinuerlig forbedring, og hva som skal til for å få det til i praksis.

Motivasjonen for å delta var tydelig for meg. Jeg ønsket å styrke min egen kompetanse innen kontinuerlig forbedring, og samtidig få innsikt i hvordan lean praktiseres i andre deler av organisasjonen og bransjen. Utdanningsløpet ga rom for både metodeforståelse og anvendelse. Fra verktøy og strukturer til hvordan man skaper driv i et forbedringsar-

beid over tid. Det gjorde det også mulig å møte andre som jobber med de samme utfordringene til daglig, noe som ga verdifulle diskusjoner og perspektiver underveis. Jeg gjennomførte utdanningsløpet sammen med en kollega, og det ble en viktig del av læringsprosessen. Vi kunne diskutere oppleggene underveis, utfordre hverandres perspektiver og koble teorien til situasjoner vi kjenner fra hverdagen. Denne sparringen gjorde det lettere å se hvordan metodene faktisk kan brukes i praksis. I tillegg vet vi at flere kollegaer har gjennomført samme utdanning tidligere, noe som gir oss et felles faglig språk internt og et naturlig utgangspunkt for videre samarbeid.

Utdanningen var bygget opp i to deler. I starten arbeidet vi individuelt med fagstoffet. Vi fikk tilgang til digitale ressurser, litteratur

***Lean handler om å skape utvikling
over tid, gjennom små steg,
felles retning og en kultur der læring
er en del av arbeidsmåten.***

og refleksjonsoppgaver, og jeg brukte spesielt Lean Workbook og SharePoint som struktur for læringen. Parallelt deltok vi i nettverks-samlinger og Deep Dives, hvor vi møtte andre deltakere og delte erfaringer. Det var i disse samtaleene jeg så hvordan teori blir til forståelse gjennom refleksjon og diskusjon. I den andre delen flyttet fokus seg fra individuell læring til praktisk anvendelse. Vi deltok i moduler og workshops som spente fra grunnleggende lean til mer avanserte verktøy som 3C og A3-problem solving. Vi tok del i Kaizen-eventer og aktiviteter knyttet til blant annet Strategy Deployment, Value Stream Mapping og SQDIPP. Det hele ble satt i sammenheng gjennom et prosjekt der vi jobbet med reelle forbedringscaser. Dette var det som virkelig bandt læringen sammen, å kunne teste, justere og se effekten av tiltak i praksis.

Vi startet utdanningsløpet med deltakere fra ulike land og fagmiljøer. Det tok litt tid før vi fant en felles arbeidsform, men etter hvert viste nettopp mangfoldet seg å være en styrke. Vi oppdaget at vi stod i mange av de samme utfordringene, selv om kontekstene var forskjellige. Når vi delte erfaringer og sammenlignet tilnærminger, ble likhetene tydelige og diskusjonene mer konstruktive. Dette ga et bredere perspektiv på forbedringsarbeid enn vi kunne fått hver for oss. En av samlingen vi var på fant sted i Bilbao, og fungerte som en naturlig motivasjonsboost på utdanningsløpet. Programmet besto av presentasjoner, diskusjoner og bedriftsbesøk, der vi fikk se hvordan lean var integrert i den daglige driften. Hos Belgicast og Orbinox fikk vi innblikk i praktiske arbeidsprosesser og deltok på et faktisk SQDIPP-møte. Å observere dette i praksis gjorde det tydelig hvordan metodene vi hadde jobbet med gjennom kurset kan omsettes til konkrete

grep i hverdagen. Samlingen samlet trådene fra hele løpet og ga en helhetlig forståelse av hvordan forbedringsarbeid kan bygges inn i den løpende styringen. Erfaringsutvekslingen og samarbeidet i gruppen ble også en viktig del av læringsutbyttet. Gjennom samtaler i pauser, gruppeoppgaver og diskusjoner underveis ble det etablert en trygghet som gjorde det enklere å stille spørsmål, utfordre idéer og dele egne erfaringer. Denne tilliten hadde direkte betydning for læringen. Når relasjonene er på plass, blir det lettere å arbeide åpent med problemstillinger og se på utfordringer som felles ansvar – noe som er avgjørende for godt forbedringsarbeid.

Når jeg ser tilbake på utdanningsløpet så langt, sitter jeg igjen med en tydeligere forståelse av hva som skal til for å lykkes med kontinuerlig forbedring. Verktøy og metoder er viktige, men de har størst effekt når de brukes i et miljø der mennesker deler erfaringer, utfordrer hverandre og arbeider systematisk mot felles mål. Utdanningen har gitt meg en mer bevisst tilnærming til problemløsning og samarbeidsprosesser, og jeg ser allerede hvordan dette påvirker måten jeg jobber på i hverdagen. Neste steg for oss er samlingen i Frankrike, hvor Strategy Deployment står på agendaen. Det blir en viktig mulighet til å arbeide videre med hvordan strategiske mål kan omsettes til konkret handling i organisasjonen. For meg representerer dette en naturlig fortsettelse av læringsreisen. Lean handler om å skape utvikling over tid, gjennom små steg, felles retning og en kultur der læring er en del av arbeidsmåten. Jeg ser frem til å bidra videre i dette arbeidet, både faglig og i samarbeidet på tvers av team og funksjoner. Og ikke minst med et langt større nettverk av kompetente kollegaer i AVK-familien.

HVERDAGSGLIMT FRA FJAPP

VÅR EGEN BILDEVEGG I APPEN

@denis cehajic: Veldig fornøyd med nye ildfastmasse blanderen 😊😁😁

@thomas birkebekk: Asbjørn tar vare på hengeren og forbereder flere kundebesøk 🙌

@hans lykke jensen: Fint besøg fra Furnes (Tore & Sten) for besøg hos 4 forsyninger med Claus. Slutter af med kaffe og kage 😊

@asbjørn haug: Da er det siste finpuss så er vi fornøyd

@tewelde teame tekle: Vi er månedsvinneren 🏆👏 siste uke før ferien med mere gleder og kos 🍰🍌🍉🍓

@anne skansbo: Turkomiteen i sving! Det er bare å glede seg til lørdag! 🤗👏🎉

@sebastian witek: Nå har vi begynt male utvisere blå for å indikere hvor kjerna skal være. (skal egt være svart, men forminga ser blåfargen bedre på kamera 😊)

@anne skansbo: Fra infomøte og grilling i går. Takk for god mat! 😊

@geir kåre kroken: Nordisk markedsmøte på besøk hos Randers og AVK i går 🙌👏

@lasse ekman: Här utbildar vi svensk personal i mysteriet om brunnar!

HØST 2025
FURNES NYTT

FURNES

FURNES